

ПІВСТОЛІТТЯ тому вперше в історії людства в нашій країні трудящі знищили експлуататорський лад. Робітничий клас в союзі з трудовим селянством взяв в руки політичну владу. Революція затвердила диктатуру пролетаріату, створила новий тип держави — Соціалістичну Республіку Рад, новий тип демократії, — демократію для трудящих.

Вся 50-річна історія нашої країни — яскраве свідчення торжества ленінської народної демократії. Вівражши в себе все те прогресивне і демократичне, чого домоглися народні маси у віковій визвольній боротьбі проти експлуататорських класів, радянська демократія прагне здійснити його найбільш повно, забезпечити реальними гарантіями. Особливо яскраво це проявилось після перемоги соціалізму і повної ліквідації експлуататорських класів. Пролетарська демократія перетворилася в нашій країні у всенародну соціалістичну демократію.

В 1936 році Надзвичайний VIII з'їзд Рад юридично оформив цей процес, затвердивши величний документ епохи — Конституцію СРСР. Перемога соціалізму була закріплена законом.

В період комуністичного будівництва дальнє удоосконалюється і розвивається соціалістична державність і демократія. Суть соціалістичної демократії наша партія бачить в активній участі всіх трудящих в управлінні державою.

В управлінні державою у нас беруть участь всі трудящі, всі народи багатонаціонального Радянського Союзу. Тепер в Радах — від сільських, селищних і до Верховної Ради СРСР — працює по-

садка влада служить інтересам народу. В Конституції СРСР не тільки записані, але й справді гарантується кожному громадянинові СРСР політичні права і свободи (свобода слова, мітингів і зборів, вуличних походів і демон-

страцій, право вибирати і бути вибраним); соціальні права (право на труд, відпочинок, освіту, на одержання безкоштовної медичної допомоги, на матеріальне забезпечення по старості і на випадок хвороби чи втрати працездатності); особисті права і свободи (право особистої власності, недоторканності особи і житла, таємниця листування, свобода совіті).

Соціалістична демократія не тільки гарантує великі соціальні і політичні права радянським громадянам, але й передбачає невпинне

5
ГРУДНЯ
1967 р.

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО— ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXIII
№ 31 (908)
3 ГРУДНЯ
1967 р.

Ціна 2 коп.

ДРУЖНІ ЗВ'ЯЗКИ

МІЦНЮТЬ і розвиваються дружні зв'язки між нашим вузом та Сегедським університетом імені Йожефа Агіти.

Напередодні славного ювілею Радянської влади в нашему університеті побували гости з Угорщини — Хавер Ласло, секретар КІСа університету та Конц Ялош, секретар Чонградського комітету КІСа.

Під час дружньої зустрічі в комітеті комсомолу університету мова йшла про деякі підsumки спільнотої роботи. Було відзначено корисність обміну будівельними студентськими загонами. Вирішено в майбутньому збільшити чисельність людей в загонах.

В цьому році вперше буде здійснено обмін і студентськими спортивними делегаціями.

Н. ЗУБЯТОВА,

студентка механіко-

математичного факультету.

I. АНДОР,

співробітник університету.

ЗВІТНО-ВИБОРНІ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ

У ВЕЛИКОМУ актовому залі університету 22 листопада 1967 року відбулись звітно-виборні партійні збори ОДУ.

Доповідь про роботу партійної організації нашого вузу в ювілейному році зробив секретар парткому Л. Х. Калустян.

В обговоренні доповіді взяли участь тт. Одинцов, Колмаков, Дроздовський, Ткаченко, Вязовський, Якупов, Богатський, Цесевич, Файтельберг, Юрженко, Крук.

Учасники зборів прийняли розгорнуте рішення, скероване на усунення недоліків в партійній роботі, на втілення в життя завдань, що стоять перед партійною організацією університету.

На зборах було обрано новий склад парткому ОДУ та делегатів на партійну конференцію Центрального району м. Одеси.

В роботі звітно-виборних партійних зборів взяли участь завідуючий відділом науки і учебних за-кладів обкому КПУ А. П. Чередниченко, секретар Центрального райкому партії І. Є. Крук.

Звіт про збори друкується на 2-й та 3-й сторінках нашої газети.

НОВИЙ СКЛАД ПАРТКОМУ ОДУ

На звітно-виборних партійних зборах нашого університету обрано новий склад партійного комітету ОДУ. До парткому ввійшли товариші: С. М. Бойченко, В. І. Грановська, В. П. Жаренко, Л. Х. Калустян, С. М. Ковбасюк, О. Г. Лобунець, М. Ю. Раковський, І. О. Середа, С. І. Тюпін, В. В. Фашенко, В. П. Цесевич, О. І. Юрженко, Н. М. Якупов.

На своєму першому засіданні члени партійного комітету обрали секретарем парткому Л. Х. Калустяна, заступниками секретаря — Н. М. Якупова та М. Ю. Раковського.

ВЕЛИЧНИЙ ДОКУМЕНТ ЕПОХИ

над 2 мільйони депутатів. Росте постійний актив органів державної влади. Тепер він перевищує 23 мільйони чоловік.

В жодній капіталістичній країні простій людина, робітник чи селянинові, не дано права вирішувати державні діла, затверджувати закони. А в нас серед депутатів Верховної Ради СРСР сьомого скликання 698 робітників і колгоспників, 300 інженерів і техніків, близько 200 агрономів і зоотехніків. В числі депутатів 425 жінок. Не на словах, а на ділі Радян-

ська влада служить інтересам народу. В Конституції СРСР не тільки записані, але й справді гарантується кожному громадянинові СРСР політичні права і свободи (свобода слова, мітингів і зборів, вуличних походів і демонстрацій, право вибирати і бути вибраним); соціальні права (право на труд, відпочинок, освіту, на одержання безкоштовної медичної допомоги, на матеріальне забезпечення по старості і на випадок хвороби чи втрати працездатності); особисті права і свободи (право особистої власності, недоторканності особи і житла, таємниця листування, свобода совіті).

Соціалістична демократія не тільки гарантує великі соціальні і політичні права радянським громадянам, але й передбачає невпинне

ПЕРЕД НАМИ — ВЕЛИКІ ЗАВДАННЯ

ВЕЛИКИЙ актовий зал університету 22 листопада 1967 року заповнили комуністи — студенти, викладачі, вчені, співробітники нашого вузу.

Вони прийшли сюди на свій форум — звітно-виборні збори, — прийшли, щоб обговорити підсумки діяльності університетської парторганізації в ювілейному році Радянської влади, викрити недоліки в партійній роботі, накреслити заходи по їх усуненню.

ПІСЛЯ того, як було обрано президію і затверджено регламент зборів, слово для звітної доповіді про роботу партійної організації університету надається секретарю парткому ОДУ Л. Х. Каустуляну.

Відзначивши, що у звітний період життя нашої партійної організації, як і всієї партії, всього радянського народу, проходило під могутнім впливом рішень ХХIII з'езду КПРС, під знаком широкої підготовки і проведення святкування 50-річчя Великого Жовтня, діоповідач сказав:

— Наша партійна організація, керуючись Програмою партії, рішеннями ХХIII з'езду КПРС та ХХIII з'езду КП України, головну увагу приділяла питанням навчання і виховання ідейно переконаних і висококваліфікованих спеціалістів, турбувалась про поліпшення наукової роботи, про безсумнівне виконання зобов'язань, взятих колективом університету на честь славного ювілею Радянської влади.

Потім діоповідач зупинився на питаннях ідеологічної роботи партійної організації.

— Важливою особливістю всієї ідеологічної роботи, — говорить він, — у звітний період було те, що вона проходила під знаком розгорнутої підготовки до 50-річчя Великого Жовтня.

Велика роль в ідеологічній роботі університету належить кафедрам супільніх наук. Вони багато зробили для того, щоб студенти глибоко вивчили Тези ЦК КПРС «50 років Великої Жовтневої соціалістичної революції», для пропаганди цього знаменного документа.

Проведена велика робота по передбудові викладання супільніх дисциплін у відповідності з новими програмами. Кафедри стали більше приділяти уваги теоретичним і методологічним питанням, а також удосконаленню методики читання лекцій і проведення семінарських занять.

Певних успіхів домоглися кафедри супільніх наук і в науково-дослідній роботі. Викладачі цих кафедр за звітний період опублікували понад 50 робіт. Серед них декілька монографій.

Однак, — продовжує діоповідач, — в діяльності кафедр супільніх наук є серйозні недоліки. Слабко ще координується навчальна, виховна і наукова робота кафедр супільніх наук з кафедрами історичного і юридичного факультетів. На кафедрах супільніх наук недостатньо приділяється уваги питанням підвищення педагогічної майстерності. А цього особливо потребують молоді викладачі кафедр історії КПРС і філософії.

Організовано, по-діловому пройшли збори. Комуністи активно обговорювали звітну доповідь, вносили конкретні пропозиції, спрямовані на краще вирішення завдань, поставлених перед колективом нашого орденоносного вузу.

Нижче розповідається про те, як проходили звітно-виборні збори університетської партійної організації.

Сучасний стан супільніх наук, як указано в Постанові ЦК КПРС «Про заходи по дальшому розвитку супільніх наук і підвищенню їх ролі в комуністичному будівництві», ще не відповідає завданням комуністичного будівництва, що значно зросли.

— Це, — підкреслює діоповідач, — стосується також і діяльності кафедр супільніх наук нашого університету. Наші кафедри ще не використовують всіх можливостей для підвищення рівня викладання.

Постанова ЦК КПРС про підвищенню ролі супільніх наук в комуністичному будівництві прямує стосується і кафедр історичної та юридичного факультетів.

Потім діоповідач підкреслив, що ідеологічною роботою покликані займатися і всі кафедри природничих наук, бо мова йде про формування матеріалістичного світогляду. А це — обов'язок всіх кафедр, всіх викладачів університету, в якій би галузі вони не працювали.

ПЕРЕХОДЯЧИ до питань пропагандистської роботи, діоповідач сказав:

— Велику роботу у формуванні наукового світогляду відіграє система партійної освіти. За останній час були зроблені серйозні кроки для її удосконалення, які дали змогу істотно поліпшити теоретичну підготовку комуністів і беспартійних.

В основу партійної освіти були покладені Постанова ЦК КПРС про підготовку до 50-річчя Великого Жовтня і Тези ЦК КПРС «50 років Великої Жовтневої соціалістичної революції». Ці документи широко вивчались в партійній організації, в колективі, що сприяло активізації політико-виховної роботи в університеті.

Основною формою політичної освіти стали методологічні семінари. Добре працювали такі семінари на історичному, фізичному, біологічному, хімічному факультетах.

До керівництва семінарами були залучені найбільш авторитетні вчені університету, такі як тт. Уйомов, Савчук, Юрженко, Цесевич, Петряєв, Коган, Елькін.

У звітному році на всіх факультетах були проведені теоретичні конференції з проблем теорії та історії соціалістичної революції. В 22 семінарах, трьох школах марксизму-ленінізму і чотирьох політшколах заняттями були охоплені весь професорсько-викладацький склад і навчально-допоміжний персонал, а також технічні працівники. Але, на жаль, наші молоді наукові працівники і лаборанти брали недостатню участі в роботі методологічних семінарів.

Партийна організація університету

ти студентів до проведення політ-вимоги до них, виховати почуття інформації, сказав:

— Ми правильно підкреслюємо, — говорить діоповідач, — важливість посилення політико-виховної роботи серед студентів. Однак, грубі порушення трудової дисципліни співробітниками університету, зризи лекцій з вини деяких викладачів вимагають, щоб партійна організація серйозно займалася та кож політико-виховною роботою і серед колективу університету, виховуючи співробітників, викладачів в дусі соціалістичного ставлення до праці, суворої дотримання державної і трудової дисципліни.

— Політико-виховна робота, — продовжує діоповідач, — не визнає шаблону. Потрібні ініціатива, творчий підхід, різноманітність форм і методів ідейного впливу на студентську молодь. Нам потрібно підвищити роль викладача, як вихователя, повинні зрости роль кафедр і вчених рад у виховній роботі.

Природно, що виховання на революційних і бойових традиціях потребує проводити і в подальшому. Ми йдемо назустріч 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні, 50-річчю створення Радянської Армії. Пам'ятаючи про це, і треба будувати нашу виховну роботу.

ДОПОВІДАЧ потім переходить до аналізу навчальної роботи. Питання поліпшення навчальної роботи, підвищення якості підготовки спеціалістів весь час стояли в центрі уваги партійного комітету, ректорату, партійних організацій факультетів.

На ряді факультетів з року в рік удосконалюються лабораторні заняття, впроваджуються в навчальні процеси технічні засоби. Під час лекцій на таких факультетах як фізичний, хімічний, біологічний і геологічний успішно використовуються наукові фільми та інше.

— Підвищення якості підготовки спеціалістів, — продовжує діоповідач, — в значній мірі залежить від наукової організації навчального процесу. Це дуже складний двосторонній процес взаємовпливу викладача і студентів. Вирішальним фактором в ньому є викладач, його вміння викликати у слухачів активне сприйняття матеріалу, що викладається.

Майстерність викладача спирається на об'єктивні психолого-педагогічні закономірності і завдання полягає в тому, щоб вивчити ці закономірності для свідомого їх використання в навчальній роботі. Колективи передових вузів країни вже роблять це. А в нас ще мало проявляється ініціатива і пошуки нового в цьому напрямку. Необхідно, щоб кожний вчений, який працює в університеті, вважав за свій обов'язок брати активну участь в удосконаленні навчального процесу.

— Важливою умовою, що забезпечує успіх навчального процесу, — сказав діоповідач, — є робота самих студентів, її цілеспрямованість. Об'єктивні умови для такої роботи повинні створити викладачі, кафедри, деканати факультетів. Мобілізуючи студентів на цілеспрямовану і напружену самостійну роботу, викладачі в свою чергу мусять підвищити

відповідальність за навчання.

Діоповідач повів мову про стан педагогічної і виробничої практики студентів, а потім зупинився на підсумках літньої екзаменаційної сесії. Він сказав:

— Сесія показала, що переважна більшість студентів систематично працювали протягом семестру. Загальна успішність студентів стаціонару, в порівнянні з минулим роком, підвищилась і склала 90 процентів.

Разом з тим чимало студентів стаціонару закінчили сесію з незадовільними оцінками. Більшість з них на початку навчального року зуміла ліквідувати академзаборгованість, а деякі студенти біологічного факультету і факультету іноземних мов до цього часу ходять в боржниках.

Недоліки в організації учбового процесу в університеті ще різко проявляються в підготовці спеціалістів без відриву від виробництва.

Стан підготовки спеціалістів без відриву від виробництва настійно вимагає від партійних організацій, кафедр і деканатів всіх факультетів приділяти увагу питанням вчірнього і заочного навчання.

Потім діоповідач висвітлив стан наукової роботи студентів, розповівши про діяльність НСТ, підкреслив те, що слід знайти можливості для видання збірника наукових студентських робіт.

НАЛЕЖНИМ чином в діоповідачі були висвітлені питання наукової роботи в університеті.

— В 1966/67 навчальному році, — сказав діоповідач, — колектив вчених і наукових співробітників університету виконував дослідження з 120 держбюджетних тем, в тому числі з чотирьох тем плану розвитку народного господарства СРСР і з 24 тем плану розвитку народного господарства УРСР і планів МВССО УРСР.

— Однак, — продовжує діоповідач, — в організації і постановці науково-дослідної роботи у нас є ще чималі недоліки. Одним з них є той, що не всі факультети вжили заходів для розробки крупних комплексних тем, які об'єднали б зусилля вчених різних кафедр, лабораторій.

Мало проводиться дослідження в галузі біофізики, біоніки і т. д.

Потім діоповідач, підкресливши, що важливим критерієм актуальності і ефективності наукової роботи є те, яку допомогу вона надає виробництву, сказав:

— Якщо в 1966 році наукові дослідження з господарської тематики проводились на суму в 284 тисячі карбованців, то зараз заключено договір на суму в 520 тисяч карбованців.

Діоповідач розповідає, як ведуться дослідження з господарської тематики на факультетах, критикує біологічний факультет, де все ще більшість кафедр не бере участі у виконанні робіт з господарською тематикою.

Потім діоповідач говорив про ту велику увагу, яку приділяють ректорат і партком, партійні організації факультетів, деканати підготовців кадрів вищої кваліфікації — докторів і кандидатів наук. В цьому ювілейному році захищено 9 і здано до захисту 4 докторських

ВИКОНАСМО ІХ ЯК НАЙКРАЩЕ!

дисертації. За цей період захищено 46 і здано до захисту 10 кандидатських дисертацій.

Потім доповідач детально зустрівся на підготовці кадрів через аспірантуру, на недоліках в цій важливій справі.

НАЛЕЖНЕ місце в доповіді посили питання, зв'язані з партійним керівництвом комсомолом університету. Доповідач підкреслив, що під керівництвом партійної організації наші факультетські комсомольські організації за звітний період активізували свою діяльність, провели певну роботу, спрямовану на поліпшення ідейного виховання студентства, підготовку висококваліфікованих кадрів.

Комітету комсомолу і всьому комсомольському активу необхідно більше приділяти уваги головному питанню у його діяльності — прищепленню студентам комуністичного ставлення до навчання і праці. В цій важливій справі є багато прогалин. Тільки цим можна пояснити те, що ми стикаємося з фактами порушення учебово-трудової дисципліни студентами. А наш комсомольський актив не дає належної оцінки таким фактам.

Комсомольська організація університету вимагає до себе повсякденної уваги з боку комуністів, партійних організацій. Нам не можна забувати, що керівництво комсомолом — одне з головних завдань партійної організації.

ЗУПИНИВШИСЬ на стані оборонно-спортивної роботи, розповівши про роботу, пророблену профспілковою організацією, газетою «За наукові кадри» та стінною пресою, доповідач висвітлив стан організаційно-партійної роботи.

Для того, щоб успішно виконати завдання, висунуті ХХІІІ з'їздом партії, — сказав доповідач, — нам необхідно підняти рівень організаційної роботи. Від діяльності і відповідальності кожного комуніста, партійного органа за доручену справу залежить успіх в реалізації накреслених планів.

Нам слід підвищити вимогливість до комуністів і вимагати звіту за найменше порушення партійної дисципліни. Нам треба завжди пам'ятати, що у комуніста немає ніяких привілеїв і особливих прав, крім одного — бути завжди попереду, бути там, де важче.

Партійний комітет і факультетські парторганізації, — продовжив доповідач, — і в цьому році повинні приділяти особливу увагу тому, як комуністи виконують свої партійні доручення, дамагаючись, щоб кожний з них мав справу по душі і виконував її з почуттям відповідальності, з душою.

У доповіді було також проаналізовано те, як ростуть ряди нашої партійної організації, підкреслена необхідність усунути недоліки в цій важливій справі.

НА заключення доповідач сказав:

Завдання партійної організації університету ясні і визначені. Наша партійна організація є згуртованим колективом, що взмозі виконати ці велики завдання, підняті рівень всієї нашої роботи і забезпечити підготовку високо-

кваліфікованих, ідейно загартованих спеціалістів — будівників комуністичного суспільства.

ПОЧАЛОСЬ обговорення доповіді. Першому надається слово доценту **I. Одінцову**.

— В нашому університеті, — говорить він, — в 1965 році після тривалої перерви була відновлена підготовка спеціалістів-геологів, причому наш вуз — єдиний в країні, де готують спеціалістів морської геології.

Виступаючий говорить про організацію виробничої практики студентів-геологів, про необхідність створення умов для її успішного проходження, що слід потурбуватися про стаціонарні бази навчальної практики.

На трибуні — декан юридично-факультету професор **B. Колмаков**. Він говорить про велику роботу, пророблену в університеті по підготовці кваліфікованих кадрів професорсько-викладацького складу. Ця робота в певній мірі передуває в прямій залежності від можливості видання наукових робіт. А видавництва до цього часу в університеті немає.

— Час, — говорить він, — вирішили питання про створення в університеті видавництва і передачі нашему вузові друкарні. Це, безсумнівно, позитивно відб'ється на підготовці професорсько-викладацьких кадрів, на науковій роботі.

Потім виступаючий говорить про потреби юридичного факультету, ставить ряд актуальних питань, вирішення яких благотворно відб'ється на діяльності факультету, на успішності студентів-юристів.

Заступник декана філологічного факультету **B. Дроздовський** присвятів свій виступ, в основному, питанням виховної роботи серед студентів, тісному зв'язку навчання і виховання.

Для посилення ефективності навчання, — говорить виступаючий, — ми проводимо методичні конференції, семінари, прагнемо застосувати програмоване навчання. У виховній же роботі похвалитися цілеспрямованою системою, диференційованою щодо студентів молодших і старших курсів, ми ще не можемо. Ми не завжди їдемо по шляху творчих пошукув, а не-рідко задоволюємося зручним і легким трафаретом.

Потім **B. Дроздовський** говорить про той шаблон, який встановився в проведенні політінформацій, про те, що треба ширше використовувати різноманітність форм виховання студента — від «Вогніків» до «Днів наукових новин», проводити їх не обов'язково в аудиторіях, а і в червоних кутках гуртожитків.

Потім виступаючий говорить про те, що багато студентів успішно займаються науковими дослідженнями. І це треба всіляко заохочувати.

— Здається, потрібно ширше заохочувати таких студентів поїздками з науковими доповідями в інші міста і вузи. В останні роки дуже важко вирватися студентові у наукове відрядження.

Виступаючий говорив також про те, що слід упорядкувати строки сільськогосподарських робіт. Вони повинні бути твердими.

Слово надається студенту істо-те, що потрібно постійно турбува-річного факультету **T. Ткаченко-ві**. Він розповідає про ту політико-виховну роботу, яка проводиться на історичному факультеті, про те, що студенти широко залишаються до проведення різних і дуже важливих заходів. На факультеті вже стало правилом, що майже у всіх конференціях, виїздах в райони області беруть участь не тільки викладачі, але й студенти, які виступають з доповідями.

— Тіснішим, — говорить виступаючий, — став зв'язок між студентським колективом і кафедрами, що безумовно благотворно відбивається на успішності студентів, на їх участі в науковій роботі.

В своєму виступі проректор по навчальній роботі **G. Вязовський** зупинився на деяких питаннях, зв'язаних з навчальним процесом в нашему університеті. Він говорив, що поряд з певними успіхами у нас в навчальній роботі є ряд серйозних недоліків. Один з них полягає в тому, що деякі декани, завідуючи кафедрами недостатньо контролюють хід навчального процесу.

Потім виступаючий говорить про те, що у нас ще немало студентів, які мають академічну заборгованість. І хоча з весняної сесії проїшло вже чотири місяці, з боржниками не проведено ще належної роботи.

Виступаючий говорить про те, що слід систематично турбуватися про підвищення кваліфікації викладачів, про налагодження обміну досвідом викладацької роботи.

Особливу увагу у своєму виступі **G. Вязовський** приділив питанням, зв'язаним з розподілом випускників університету на роботу.

Слово бере доцент **H. Якупов**. Він говорить про діяльність кафедр суспільних наук, про те, як сприйнята і втілюється в життя в університеті Постанова ЦК КПРС «Про заходи по дальшому розвитку суспільних наук і підвищенню їх ролі в комуністичному будівництві».

Потім виступаючий говорив про

тись про високу якість лекцій, удосконалення методики викладання суспільних наук, про підготовку кадрів через аспірантуру.

В зв'язку з цим **H. Якупов** відзначає те, що створення при університеті видавництва полегшило б публікацію робіт аспірантів і своєчасний захист ними кандидатських дисертацій.

На трибуні — декан хімічного факультету доцент **O. Богатський**. Він говорить про необхідність змінення партійної і державної дисципліни. Часом, підкреслює виступаючий, ми виявляємо лібералізм до тих, хто порушує партійну дисципліну, не виконує партійних доручень, не виконує своїх зобов'язань. Нам треба сурово вимагати з таких товаришів і примушувати їх дотримувати свого слова.

Потім **O. Богатський** ставить ряд питань, зв'язаних з діяльністю парткому, партійних організацій факультетів, а також інших громадських організацій.

Професор **V. Цесевич** в основному присвятів свій виступ одному дуже важливому питанню — підготовці кадрів викладачів астрономії, про підвищення їх кваліфікації. Потім виступаючий підкреслив, що університет відчуває потребу у видавництві і друкарні, бо їх відсутність негативно відбивається на науковій діяльності нашого вузу.

Слово бере професор **R. Файтельберг**. Він розповідає про роботу наукового студентського товариства, говорить як жадібно, з захопленням провадять студенти наукові дослідження, які мають певний інтерес.

Слово надається ректору університету професорові **O. Юрженкові**.

— Немає сумніву в тому, що колектив нашого університету, — сказав він, — в цьому ювілейному році працював з значним творчим піднесенням, щоб гідно зустріти 50-річчя Радянської влади. Але треба, щоб це творче піднесення, з яким ми працювали, залишилось і надалі.

Ректор університету підкреслив, що, завдяки турботам партії і уряду, наш університет став великим науковим центром, росте у нас число лабораторій, які оснащуються новим обладнанням, що в нашому вузі проводяться дуже важливі всесоюзні наукові конференції.

Далі ректор університету сказав:

— Я хотів би звернути вашу увагу на два питання, які, як мені здається, заслуговують того, щоб їх підняти.

Перше я б так сформулював — розвиток існуючих і створення нових наукових шкіл, наукових напрямків. Ми за останній час багато зробили, щоб збільшити у нас кількість професорів, докторів наук. В ювілейному році у нас буде за 50 докторів наук. Отже, ми можемо зробити висновок про якісні зміни керівного викладацького персоналу. Переважна більшість кафедр очолюється докторами наук, професорами. Мені здається, що ми можемо ставити питання, щоб на кафедрах, які очолюються докторами наук, мав місце розвиток наукових шкіл. Що я маю на увазі, коли я кажу про наукову школу? Я маю на увазі наукову проблему, яка об'єднує всю кафедру. Звичайно, що ця проблема має бути актуальною. Я маю на увазі видання узагальнюючих праць, узагальнюючих монографій.

Коли я кажу про наукові школи, я маю на увазі, що в цих школах має вирости наукова молодь.

Далі професор **O. Юрженко** говорив про те, що деякі старші викладачі не виявляють належної турботи про свій науковий ріст, подовгу не захіщають кандидатських дисертацій. Це — недопустимо.

На зборах з промовою виступив секретар РК КПУ Центрального району міста Одеси **I. Є. Крук**.

У ЧАСНИКИ зборів прийняли розгорнуте рішення, втілене в життя якого даст змогу партійній організації забезпечити краще вирішення завдань, що стоять перед колективом нашого орденосного вузу.

З РІШЕННЯ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ

КЕРЮЧИСЬ рішеннями ХХІІІ з'їзду КПРС і наступних Пленумів ЦК нашої партії, **рішенням ХХІІІ з'їзду КП України**, **поліпшити політико-виховну, навчальну і науково-дослідну роботу** всього колективу.

КАФЕДРАМ суспільних наук університету, кафедрам юридичного та історичного факультетів, керуючись Постановою ЦК КПРС «Про заходи по дальшому розвитку суспільних наук і підвищенню їх ролі в комуністичному будівництві», домогтися підвищення ідейно-теоретичного і наукового рівня лекцій і семінарських занять, вести науково-дослідну роботу з актуальних проблем, вказаних в Постанові, предметніше розкривати ідеологічні диверсії антикомунізму, фальсифікатів історії і теорії марксизму-ленінізму, поліпшити індивідуальну роботу зі студентами.

В СЮ ідеологічну роботу партійних організацій спрямувати на виховання у викладачів, співробітників і студентів ідеальної переконаності, відданості справі Комуністичної партії і радянського народу. Поступити інтернаціональне і воєнно-патріотичне виховання, виховувати студентів і молодих спеціалістів на славних революційних, бойових і трудових традиціях радянського народу.

З МЕТОЮ підвищення якості підготовки спеціалістів, парткому і партійним організаціям університету вжити заходів, спрямованих на підвищення успішності студентів, ідейно-теоретичного і наукового рівня лекцій і практичних занять, поліпшення навчально-методичної роботи кафедр.

СЕРЕД УЧНІВ

ГРУПА студентів п'ятого курсу фізичного факультету проходила педагогічну практику в середній школі № 29 Центрального району міста.

Всі студенти дуже серйозно поставились до цієї важливої справи.

Труднощів було чимало, але студенти їх наполегливо переворювали. На розборі кожного практичного уроку студенти разом з викладачами проводили аналіз заняття і піддава-

ли товариські критиці практиканта за упущення і недоліки в роботі, вказували шляхи виправлення їх.

Студенти-фізики провели виховну і культурно-масову роботу серед учнів школи. Вони зробили ряд наочних приладів для фізичного кабінету, виготовили стенд і багато макетів, провели вечір цікавої фізики.

Результат педагогічної практики такий: сім студентів одержали відмінні оцінки, шість — «добре».

За хорошу учебну і виховну роботу адміністрація школи оголосила подяку студентам:

Герсеву, Головко, Лепатову, Пастернак і Хотченко.

Я. МАЙСТРЕНКО, керівник практики.

ЦІКАВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

В ОСТАННІ РОКИ радянська громадськість виявляє великий інтерес до питань соціальної психології. І це — зрозуміло. Адже в умовах будівництва нового життя дуже зростає громадська активність,

роль колективу, взаємних стосунків між його членами.

Ось чому, будучи на педагогічній практиці, група студентів четвертого курсу філологічного факультету провела в одній з шкіл міста невеликі, але дуже цікаві, соціально-психологічні дослідження.

Дослідженням було охоплено близько 300 учнів V—VIII класів школи № 37. Перед учнями було поставлено, в основному, три питання: «Моя улюблена книга»; «Мій улюблений шкільний предмет» і «Ким я хочу бути і чому?».

Відповіді давались в формі

зв'язного викладу на папері.

Слід відзначити, що поставлені питання, хоча вони стосуються різних тем, тісно зв'язані між собою, так чи інакше торкаються важливого боку особистості школяра — кола його інтересів — пізнавальних і професійних.

Зібраний в школі студентами матеріал соціально-психологічного характеру показує, наскільки повчально проводити з учнями бесіди на теми, що виходять за межі учебних програм. Цей матеріал показує також на чому слід зосередити нашу виховну діяльність.

ДОСТРОКОВО І УСПІШНО

НАПЕРЕДОДНІ Дня Конституції СРСР мені від усієї душі хочеться поздоровити нашого в'єтнамського друга — аспіранта хімічного факультету Лам Нгок Тху. Декілька років він вчився в нашому вузі. Достроково закінчив і успішно захистив кандидатську дисертацію.

Після захисту Лам Нгок Тху розпрощався з університетом, який став для нього дорогим і близьким. Він повертається на Батьківщину — туди, де палає пожар війни, розв'язаної США.

— Знання, одержані в університеті, всі свої сили, — заявив Лам Нгок Тху, — я повністю віддаю Батьківщині, справі перемоги над варварами ХХ століття — американськими агресорами.

В. ГЛУХОВ.

НА ФУТБОЛЬНИХ ПОЛЯХ

ДУЖЕ вдало в цьому сезоні стартували наші футbolisti. Вони зіграли шість ігор і здобули 9 очок з 12 можливих. У перших двох турах були переможені команди Медичного інституту — 5:1 та Технологічного інституту харчової і ходильної промисловості з рахунком 7:2.

У третьому турі наші хлопці зустрілися з сильною командою Технологічного інституту ім. Ломоносова. Всеною ми програли саме технологам у півфінальному матчі на кубок вузів з рахунком 1:2. Реванш відбувся. У важкій боротьбі наші хлопці здобули перемогу з мінімальним рахунком 1:0. Гол забив у першому таймі студент п'ятого курсу фізичної факультету В. Головко. Ця перемога була подарунком нашому тренерові О. Михальченкові, якому нещодавно було присвоєно звання заслуженого тренера УРСР.

В останніх турах вдало зіграв захист, а ось нападаючим дуже не щастило. Матчем не використаних можливостей можна назвати зустріч з Гідрометеорологічним інститутом. Можливостей взяти ворота у нас було дуже багато, але м'яч так і не побував у сітці наших суперників.

Футбольний матч з командою інституту народного господарства закінчився перемогою нашої команди (2:0). Зате гра з командою футболістів Політехнічного інституту закінчилася нашою поразкою.

МЯГКОВ,
студент третього курсу
філологічного факультету.

ВДАЛИЙ СТАРТ

РОЗПОЧАВСЯ розигриш першості вузів з баскетбола. В ньому беруть участь десять чоловічих і жіночих команд.

В першій грі доля звела команди нашого університету і Політехнічного інституту. Чоловічі команди — давні суперники. Гра проходила гостро, напружено і закінчилась перемогою баскетболістів університету з розривом в рахунку в чотири очка.

Зате наша жіноча баскетбольна команда продемонструвала свою повну перевагу. Вона виграла у суперниць матч з рахунком 62:22.

Добре провели першу гру майстер спорту В. Белай, М. Шумах, С. Станчева. Треба думати, що наші баскетболісти і в подальшому радуватимуть любителів спорту в університеті своїми перемогами.

А. ЛУПОЛОВЕР.

І ЗНОВУ — ІСТОРИК

ПІДСУМКИ ОГЛЯДУ СТІННИХ ГАЗЕТ

ЗАКІНЧИВСЯ огляд конкурсу фахультетських стінних газет, присвячений славному ювілею — 50-річчю Радянської влади.

Підбито підсумки конкурсу. Як і в минулому році ПЕРШЕ МІСЦЕ і ПРИЗ ПРИСУДЖЕНО СТІНГАЗЕТИ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ — «ІСТОРИК». НА ДРУГОМУ МІСЦІ — ГАЗЕТА ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ — «СТУДЕНЧЕСКИЙ ОГОНЕК», НА ТРЕТЬОМУ — СТІНГАЗЕТА БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ — «БІОЛОГ». ЦІ ГАЗЕТИ ВІДЗНАЧЕНИ ГРАМОТАМИ.

Жюрі конкурсу відзначило, що значно поліпшила свою роботу редакція стінгазети «Советский физик». Вона шукає нові форми подання матеріалу, насичує його гумором, хоча часом втрачає почуття міри, підмінюючи справжній гумор зубоскальством. Є позитивне і в діяльності редакції стінної газети хімічного факультету. Ця газета — на правильному шляху. Розширення авторського актизу з числа студентів, використовування сатири та гумору, активна боротьба з недоліками в навчанні та дисципліні — все це зробить газету більш дійовою і бойовою.

Жюрі конкурсу з жалем відзначило, що стінна газета філологічного факультету виявилася на останньому місці. В свій час «Філолог» була кращою газетою університету — бойовою, гострою, багатою цікавими матеріалами різних жанрів. Зраз ці важливі якості втрачені. Парторій і деканат факультету повинні надати дійову допомогу редакції з тим, щоб повернути стінгазеті «Філолог» її колишню славу.

Такі короткі підсумки огляду-конкурсу стінних газет факультетів.

КОНСТИТУЦІЯ

ЩОРОКУ 5 грудня радянський народ відзначає День Конституції СРСР. Перша Конституція СРСР, як відомо, була прийнята на Другому Всесоюзному з'їзді Рад 31 січня 1924 року. Вона юридично оформила добровільне об'єднання рівноправних радянських соціалістичних республік, що були створені після переможної Жовтневої революції, в едину державу — Союз Радянських Соціалістичних Республік. До 1924 року Радянська Соціалістична Республіка вже мала свою Конституцію. Перша Конституція УРСР була прийнята на Третьому Всеукраїнському з'їзді Рад 10 березня 1919 року.

Коротко розповімо історію слова «Конституція». Це слово за своїм походженням є латинським. Уже в латинській мові воно вживалось у різних значеннях. Первісне його значення було, очевидно, таке: «структурна, побудова, сукупність властивостей людського чи тваринного організму». Отже, на початку своєї істо-

рі слово це функціонувало як біологічний термін. До речі, як біологічний термін слово «конституція» вживается і в сучасних літературних мовах, як, наприклад, «конституція людини», «конституція сільськогосподарських тварин» тощо.

Згодом слово «конституція» стало вживатись у виробничій лексиці в значенні «структурна, побудова якоїсь машини, встановлення, застосування якогось виробничого управління, організації тощо».

У всіх наведених вище значеннях латинське слово «конституція» і поширилось у західноєвропейських мовах. На початку XVIII ст. у цих значеннях воно через польську мову і зайдло в російську та українську мови.

В епоху капіталізму слово «конституція» знову поширило сферу свого вжитку — воно стало вживатись у сфері суспільно-політичної лексики в таких значеннях: 1) «зібрання державних законів у деяких країнах, що визначає межі влади уряду над підданими»; 2)

«поділ верховної влади монарха з його підданими через обраніх народними депутатами у сейми, парламенти». У цих значеннях слово «конституція» в російській та українській мовах було вже відоме в першій половині XIX ст.

У буржуазних країнах конституційні закони завжди скеровані проти трудящих, на користь інтересів експлуататорських класів.

Конституція Союзу Радянських Соціалістичних Республік, як і кожної Радянської Соціалістичної Республіки, — це основний закон соціалістичної держави, що закріплює суспільний і державний устрій, принципи організації і діяльності державних органів, основні права і обов'язки громадян, виборчу систему. Отже, Радянська Конституція докорінно відрізняється від конституції будь-якої буржуазної країни. В ній уперше в історії людства законодавчо закріплені права і обов'язки трудящих.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

СЛОВО ПРО СЛОВО

НЕЩОДАВНО відбулось засідання кафедри психології нашого університету разом з Одеським відділенням товариства психологів. Засідання було присвячене славному ювілею Радянської влади. На ньому з доповіддю «Всесвітньо-історичне значення радянської психології» виступив професор Д. Елькін.

***

ВІДБУЛОСЬ заняття музичного лекторію. Воно було присвячене зарубіжній пісні. Присутні слухали негритянські спірчулі у виконанні американських співців і французькі пісні у виконанні Едіт Піаф.